

Ἰακώβου

Ἰάκωβος, θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ δοῦλος, ταῖς **1**

δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ,¹ χαίρειν.

Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς **2**

περιπέσῃτε³ ποικίλοις,⁴ γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον⁵ **3**

ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται⁶ ὑπομονήν: ἡ δὲ **4**

ὑπομονὴ ἔργον τέλειον⁷ ἐχέτω, ἵνα ᾗτε τέλειοι⁷ καὶ

ὁλόκληροι,⁸ ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.⁹

Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται⁹ σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ **5**

διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς,¹⁰ καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος,¹¹

καὶ δοθήσεται αὐτῷ. Αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν **6**

διακρινόμενος:¹² ὁ γὰρ διακρινόμενος¹² ἔοικεν¹³

κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ¹⁴ καὶ ῥιπιζομένῳ.¹⁵ **7**

¹ διασπορά, ἄς, ἡ, diaspora, dispersion. ² πειρασμός, οὗ, ὁ, temptation, trial. ³ περιπίπτω, fall in with, strike. ⁴ ποικίλος, varied, manifold. ⁵ δοκίμιον, οὗ, τό, testing, test. ⁶ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁷ τέλειος, complete, perfect. ⁸ ὁλόκληρος, whole, complete. ⁹ λείπω, leave, leave behind. ¹⁰ ἀπλῶς, simply, sincerely. ¹¹ ὀνειδίζω, reproach, revile. ¹² διακρίνω, discriminate, judge. ¹³ ἔοικα, be like, am like. ¹⁴ ἀνεμίζω, am blown with the wind. ¹⁵ ῥιπίζω, toss to and fro.

Μὴ γὰρ οἰέσθω¹ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεται τι
παρὰ τοῦ κυρίου. Ἀνὴρ δίψυχος,² ἀκατάστατος³ ἐν 8
πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς⁴ ἐν τῷ ὕψει⁵ αὐτοῦ: 9
ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει⁶ αὐτοῦ: ὅτι ὡς ἄνθος⁷
χόρτου⁸ παρελεύσεται. Ἀνέτειλεν⁹ γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ 11
καύσωνι,¹⁰ καὶ ἐξήρανε¹¹ τὸν χόρτον,⁸ καὶ τὸ ἄνθος⁷
αὐτοῦ ἐξέπεσεν,¹² καὶ ἡ εὐπρέπεια¹³ τοῦ προσώπου
αὐτοῦ ἀπώλετο: οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις
αὐτοῦ μαρανθήσεται.¹⁵

Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει¹⁶ πειρασμόν: ¹⁷ ὅτι δόκιμος¹⁸ 12
γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν
ἐπηγγείλατο¹⁹ ὁ κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Μηδεὶς 13
πειραζόμενος λεγέτω ὅτι Ἀπὸ θεοῦ πειράζομαι: ὁ γὰρ

¹ οἶμαι, think, suppose. ² δίψυχος, double-minded, hesitating. ³ ἀκατάστατος, unstable, restless. ⁴ ταπεινός, humble, downcast. ⁵ ὕψος, ους, τό, height, heaven. ⁶ ταπεινώσις, εως, ἡ, humiliation, humble state. ⁷ ἄνθος, ους, τό, flower, bloom. ⁸ χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ⁹ ἀνατέλλω, cause to rise, make to rise. ¹⁰ καύσων, ωνος, ὁ, burning heat, scorching heat. ¹¹ ξηραίνω, dry up, parch. ¹² ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹³ εὐπρέπεια, ας, ἡ, beauty, loveliness. ¹⁴ πορεία, ας, ἡ, journey, way. ¹⁵ μαραίνω, die, wither. ¹⁶ ὑπομένω, tarry, endure. ¹⁷ πειρασμός, οὔ, ὁ, temptation, trial. ¹⁸ δόκιμος, tested, approved. ¹⁹ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess.

θεὸς ἀπειράστος¹ ἐστὶν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς
οὐδένᾳ: ἕκαστος δὲ πειράζεται, ὑπὸ τῆς ἰδίας 14
ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος² καὶ δελεαζόμενος.³ Εἴτα⁴ ἡ 15
ἐπιθυμία συλλαβοῦσα⁵ τίκει⁶ ἁμαρτίαν: ἡ δὲ
ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα⁷ ἀποκύει⁸ θάνατον. Μὴ 16
πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Πᾶσα δόσις⁹ 17
ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα¹⁰ τέλειον¹¹ ἄνωθέν¹² ἐστὶν,
καταβαίνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ
ἐνι¹³ παραλλαγῇ,¹⁴ ἢ τροπῇ¹⁵ ἀποσκίασμα.¹⁶ 18
Βουλθεὶς ἀπεκύησεν⁸ ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ
εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν¹⁷ τινὰ τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.¹⁸

Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος 19
ταχύς¹⁹ εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδύς²⁰ εἰς τὸ λαλήσαι,
βραδύς²⁰ εἰς ὀργήν: ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ 20
οὐ κατεργάζεται.²¹ Διὸ ἀποθέμενοι²² πᾶσαν ῥυπαρίαν 21

¹ ἀπειράστος, unable to be tempted, untried. ² ἐξέλκω, drag away, entice. ³ δελεάζω, lure, entice. ⁴ εἴτα, then, thereafter. ⁵ συλλαμβάνω, take, conceive. ⁶ τίκτω, give birth to, bear. ⁷ ἀποτελέω, bring to completion, finish. ⁸ ἀποκυνέω, give birth to, bring forth. ⁹ δόσις, εὖς, ἡ, gift, giving. ¹⁰ δῶρημα, τὸς, τό, gift, present. ¹¹ τέλειος, complete, perfect. ¹² ἄνωθεν, from above, again. ¹³ ἐνι, there is in, is present. ¹⁴ παραλλαγῇ, ἡς, ἡ, change, variation. ¹⁵ τροπή, ἡς, ἡ, turning, change. ¹⁶ ἀποσκίασμα, τὸς, τό, shadow, faint image or copy. ¹⁷ ἀπαρχή, ἡς, ἡ, first fruit. ¹⁸ κτίσμα, ος, τό, creature, created thing. ¹⁹ ταχύς, quickly, quick. ²⁰ βραδύς, slow. ²¹ κατεργάζομαι, work out, produce. ²² ἀποτιθῆμι, put off, lay aside. ²³ ῥυπαρία, ας, ἡ, filthiness, vulgarity.

καὶ περισσεῖαν¹ κακίας,² ἐν πραΰτητι³ δέξασθε τὸν
 ἔμφυτον⁴ λόγον, τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς
 ὑμῶν. Γίνεσθε δὲ ποιηταί⁵ λόγου, καὶ μὴ μόνον 22
 ἀκροαταί,⁶ παραλογιζόμενοι⁷ ἑαυτούς. Ὅτι εἴ τις 23
 ἀκροατῆς⁶ λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητής,⁵ οὗτος ἔοικεν⁸
 ἀνδρὶ κατανοοῦντι⁹ τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως¹⁰
 αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ:¹¹ κατενόησεν⁹ γὰρ ἑαυτὸν καὶ 24
 ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο¹² ὅποιος¹³ ἦν. Ὁ δὲ 25
 παρακύψας¹⁴ εἰς νόμον τέλειον¹⁵ τὸν τῆς ἐλευθερίας¹⁶
 καὶ παραμείνας,¹⁷ οὗτος οὐκ ἀκροατῆς⁶ ἐπιλησμονῆς¹⁸
 γενόμενος ἀλλὰ ποιητῆς⁵ ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ
 ποιήσει¹⁹ αὐτοῦ ἔσται. Εἴ τις δοκεῖ θρησκός²⁰ εἶναι ἐν 26
 ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν²¹ γλώσσαν αὐτοῦ, ἀλλὰ
 ἀπατῶν²² καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος²³ ἡ θρησκεία.
 Θρησκεία²⁴ καθαρὰ καὶ ἀμίαντος²⁵ παρὰ θεῷ καὶ 27

¹ περισσεΐα, ας, ἡ, superfluity, surplus. ² κακία, ας, ἡ, malice, evil. ³ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁴ ἔμφυτος, implanted, inborn. ⁵ ποιητής, οὐ, ὁ, maker, doer. ⁶ ἀκροατῆς, οὐ, ὁ, hearer, hearer of. ⁷ παραλογίζομαι, deceive, mislead. ⁸ ἔοικα, be like, am like. ⁹ κατανοέω, observe, understand. ¹⁰ γένεσις, εως, ἡ, origin, birth. ¹¹ ἔσοπτρον, οὐ, τὸ, mirror. ¹² ἐπιλανθάνομαι, forget, neglect. ¹³ ὅποιος, what sort of, what kind of. ¹⁴ παρακύπτω, stoop to look, look. ¹⁵ τέλειος, complete, perfect. ¹⁶ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ¹⁷ παραμένω, remain beside, continue. ¹⁸ ἐπιλησμονή, ἡς, ἡ, forgetfulness. ¹⁹ ποιήσις, εως, ἡ, making, doing. ²⁰ θρησκός, religious. ²¹ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ²² ἀπατάω, deceive, lead into error. ²³ μάταιος, vain, useless. ²⁴ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship. ²⁵ ἀμίαντος, undefiled, untainted.

πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι¹ ὀρφανούς² καὶ
 χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον³ ἑαυτὸν τηρεῖν
 ἀπὸ τοῦ κόσμου.

Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις⁴ ἔχετε τὴν πίστιν 2
 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῆς δόξης. Ἐὰν γὰρ 2
 εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ
 χρυσοδακτύλιος⁵ ἐν ἐσθήτῃ⁶ λαμπρᾷ,⁷ εἰσέλθῃ δὲ καὶ
 πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ⁸ ἐσθήτῃ,⁶ καὶ ἐπιβλέψῃτε⁹ ἐπὶ τὸν 3
 φοροῦντα¹⁰ τὴν ἐσθήτα⁶ τὴν λαμπράν,⁷ καὶ εἴπητε
 αὐτῷ, Σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε, Σὺ
 στῆθι ἐκεῖ, ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν¹¹ μου: καὶ 4
 οὐ διεκρίθητε¹² ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταὶ¹³
 διαλογισμῶν¹⁴ πονηρῶν; Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου 5
 ἀγαπητοί. Οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο¹⁵ τοὺς πτωχοὺς τοῦ
 κόσμου πλουσίους ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους¹⁶ τῆς

¹ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ² ὀρφανός, orphan, bereaved. ³ ἄσπιλος, spotless, unstained. ⁴ προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ⁵ χρυσοδακτύλιος, with a gold ring. ⁶ ἐσθής, ἡτος, ἡ, clothing. ⁷ λαμπρός, bright, shining. ⁸ ῥυπαρός, filthy, soiled. ⁹ ἐπιβλέπω, look on (with favor), have regard for. ¹⁰ φορέω, wear, bear. ¹¹ ὑποπόδιον, οὐ, τό, footstool. ¹² διακρίνω, discriminate, judge. ¹³ κριτής, οὐ, ὁ, judge. ¹⁴ διαλογισμός, οὐ, ὁ, reasoning, questioning. ¹⁵ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁶ κληρονόμος, οὐ, ὁ, heir, inheritor.

βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο¹ τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; 6
 Ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε² τὸν πτωχόν. Οὐχ οἱ πλούσιοι
 καταδυναστεύουσιν³ ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν⁴ ὑμᾶς
 εἰς κριτήρια;⁵ Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν 7
 ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; Εἰ μέντοι⁶ νόμον 8
 τελεῖτε βασιλικόν,⁷ κατὰ τὴν γραφὴν, Ἀγαπήσεις τὸν
 πλησίον⁸ σου ὡς σεαυτόν, καλῶς ποιεῖτε: εἰ δὲ 9
 προσωποληπτεῖτε,⁹ ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι
 ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.¹¹ Ὅστις γὰρ ὅλον τὸν 10
 νόμον τηρήσει, πταίσει¹² δὲ ἐν ἐνί, γέγονεν πάντων
 ἔνοχος.¹³ Ὁ γὰρ εἰπών, Μὴ μοιχεύσεις,¹⁴ εἶπεν καί, 11
 Μὴ φονεύσεις:¹⁵ εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις,¹⁴ φονεύσεις¹⁵ δέ,
 γέγονας παραβάτης¹¹ νόμου. Οὕτως λαλεῖτε καὶ 12
 οὕτως ποιεῖτε, ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας¹⁶ μέλλοντες
 κρίνεσθαι. Ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος¹⁷ τῷ μὴ ποιήσαντι 13
 ἔλεος: κατακαυχᾶται¹⁸ ἔλεον κρίσεως.

¹ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ² ἀτιμάζω, dishonor, disgrace. ³ καταδυναστεύω, oppress, overpower. ⁴ ἐλκύω, drag, draw. ⁵ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ⁶ μέντοι, yet, however. ⁷ βασιλικός, royal, connected with a king. ⁸ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ⁹ προσωποληπτέω, show partiality. ¹⁰ ἐλέγχω, convict, reprove. ¹¹ παραβάτης, ου, ό, transgressor. ¹² πταίω, cause to stumble, stumble. ¹³ ἔνοχος, involved in, liable. ¹⁴ μοιχεύω, commit adultery. ¹⁵ φονεύω, kill, murder. ¹⁶ ἐλευθερία, ας, ή, liberty, freedom. ¹⁷ ἀνέλεος, merciless, without mercy. ¹⁸ κατακαυχάομαι, exult over, triumph over.

Τί τὸ ὄφελος,¹ ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, 14
 ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; Μὴ δύναται ἡ πίστις σώσαι αὐτόν; 15
 Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ² ὑπάρχωσιν καὶ
 λειπόμενοι³ ὧσιν τῆς ἡμέρας⁴ τροφῆς,⁵ εἶπῃ δέ τις 16
 αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε⁶ καὶ
 χορτάζεσθε,⁷ μὴ δώτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια⁸ τοῦ
 σώματος, τί τὸ ὄφελος;¹ Οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ 17
 ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστὶν καθ' ἑαυτήν. Ἀλλ' ἐρεῖ τις, Σὺ 18
 πίστιν ἔχεις, καὶ γὰρ ἔργα ἔχω: δείξόν μοι τὴν πίστιν
 σου ἐκ τῶν ἔργων σου, καὶ γὰρ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων
 μου τὴν πίστιν μου. Σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ θεὸς εἷς ἐστίν: 19
 καλῶς ποιεῖς: καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν, καὶ
 φρίσσουν.⁹ Θέλεις δὲ γινῶναι, ὦ¹⁰ ἄνθρωπε κενέ,¹¹ 20
 ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν; Ἀβραάμ ὁ 21
 πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας¹²
 Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον;¹³ Βλέπεις 22

¹ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ² γυμνός, naked, wearing only under-garments. ³ λείπω, leave, leave behind. ⁴ ἐφήμερος, daily, for the day. ⁵ τροφή, ἥς, ἡ, food, nourishment. ⁶ θερμαίνω, warm. ⁷ χορτάζω, eat until full, be filled. ⁸ ἐπιτήδειος, necessary. ⁹ φρίσσω, shudder. ¹⁰ ὦ, Oh! omega. ¹¹ κενός, empty, vain. ¹² ἀναφέρω, bring up, offer. ¹³ θυσιαστήριον, ου, τό, altar.

ὅτι ἡ πίστις συνήργει¹ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν
 ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη;² Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ 23
 λέγουσα, Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ
 ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος θεοῦ
 ἐκλήθη. Ὅρατε τοίνυν³ ὅτι ἐξ ἔργων δικαιούται 24
 ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. Ὅμοίως δὲ καὶ 25
 Ῥαὰβ ἡ πόρνη⁴ οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη
 τοὺς ἀγγέλους, καὶ ἑτέρα ὁδῷ ἐκβαλοῦσα; Ὡσπερ γὰρ 26
 τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτως⁶ καὶ ἡ
 πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστιν.

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες 3
 ὅτι μείζον κρίμα ληψόμεθα. Πολλὰ γὰρ πταίομεν⁷ 2
 ἅπαντες. Εἰ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει,⁷ οὗτος τέλειος⁸
 ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι⁹ καὶ ὅλον τὸ σῶμα. Ἴδε, 3
 τῶν ἵππων¹⁰ τοὺς χαλινούς¹¹ εἰς τὰ στόματα
 βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ

¹ συνεργέω, work together. ² τελειόω, fill, fulfill. ³ τοίνυν, accordingly, therefore. ⁴ πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ⁵ ὑποδέχομαι, welcome, receive. ⁶ οὕτως, thus, so. ⁷ πταίω, cause to stumble, stumble. ⁸ τέλειος, complete, perfect. ⁹ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ¹⁰ ἵππος, ου, ὁ, horse. ¹¹ χαλινός, οὔ, ὁ, bit, bridle.

σῶμα αὐτῶν μετάγομεν.¹ Ἰδοῦ, καὶ τὰ πλοῖα, ⁴
 τηλικάυτα² ὄντα, καὶ ὑπὸ σκληρῶν³ ἀνέμων
 ἐλαυνόμενα,⁴ μετάγεται¹ ὑπὸ ἐλαχίστου⁵ πηδαλίου,⁶
 ὅπου ἂν ἡ ὀρμὴ⁷ τοῦ εὐθύνοντος⁸ βούληται. Οὕτως ⁵
 καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστίν, καὶ μεγαλαυχεῖ.⁹
 Ἰδοῦ, ὀλίγον πῦρ ἡλίκην¹⁰ ὕλην¹¹ ἀνάπτει.¹² Καὶ ἡ ⁶
 γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας: οὕτως ἡ γλῶσσα
 καθίσταται¹³ ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα¹⁴ ὅλον
 τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα¹⁵ τὸν τροχὸν¹⁶ τῆς γενέσεως,
 καὶ φλογιζομένη¹⁵ ὑπὸ τῆς γεέννης.¹⁸ Πᾶσα γὰρ ⁷
 φύσις¹⁹ θηρίων τε καὶ πετεινῶν,²⁰ ἐρπετῶν²¹ τε καὶ
 ἐναλίων,²² δαμάζεται²³ καὶ δεδάμασται²³ τῇ φύσει¹⁹ τῇ
 ἀνθρωπίνῃ:²⁴ τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ⁸
 ἀνθρώπων δαμάσαι: ²³ ἀκατάσχετον²⁵ κακόν, μεστή²⁶

¹ μετάγω, guide, direct. ² τηλικούτος, so great, so large. ³ σκληρός, hard, rough. ⁴ ἐλαύνω, drive or push, row. ⁵ ἐλάχιστος, least, smallest. ⁶ πηδάλιον, οὐ, τό, rudder, rudder of a ship. ⁷ ὀρμή, ἤς, ἡ, impulse, inclination. ⁸ εὐθύνω, make straight, guide. ⁹ μεγαλαυχεῖ, boast, am arrogant. ¹⁰ ἡλίκος, how great, how small. ¹¹ ὕλη, ἤς, ἡ, forest, wood. ¹² ἀνάπτω, kindle, set on fire. ¹³ καθίστημι, set, constitute. ¹⁴ σπιλώω, stain, defile. ¹⁵ φλογίζω, set on fire, inflame. ¹⁶ τροχός, οὐ, δ, wheel, course. ¹⁷ γένεσις, εὖς, ἡ, origin, birth. ¹⁸ γέεννα, ἤς, ἡ, gehenna, Gehenna. ¹⁹ φύσις, εὖς, ἡ, nature, inherent nature. ²⁰ πετεινόν, οὐ, τό, bird. ²¹ ἐρπετόν, οὐ, τό, creeping thing, reptile. ²² ἐνάλιος, belonging to the sea. ²³ δαμάζω, tame, subdue. ²⁴ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ²⁵ ἀκατάσχετος, unrestrainable, unruly. ²⁶ μεστός, full.

ἰοῦ¹ θανατηφόρου.² Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν θεὸν καὶ 9
 πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα³ τοὺς ἀνθρώπους
 τοὺς καθ' ὁμοίωσιν⁴ θεοῦ γεγονότας· ἐκ τοῦ αὐτοῦ 10
 στόματος ἐξέρχεται εὐλογία⁵ καὶ κατάρα.⁶ Οὐ χρή,⁷
 ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. Μήτι⁸ ἡ πηγή⁹ ἐκ 11
 τῆς αὐτῆς ὁπῆς¹⁰ βρύει¹¹ τὸ γλυκὺ¹² καὶ τὸ πικρὸν;¹³ 12
 Μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῇ¹⁴ ἐλαίας¹⁵ ποιῆσαι, ἢ
 ἄμπελος¹⁶ σύκα;¹⁷ Οὕτως οὐδεμία πηγή⁹ ἄλκυκον¹⁸ καὶ
 γλυκὺ¹² ποιῆσαι ὕδωρ.

Τίς σοφὸς¹⁹ καὶ ἐπιστήμων²⁰ ἐν ὑμῖν; Δειξάτω ἐκ τῆς 13
 καλῆς ἀναστροφῆς²¹ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραΰτητι²²
 σοφίας. Εἰ δὲ ζῆλον²³ πικρὸν¹³ ἔχετε καὶ ἐριθείαν²⁴ ἐν 14
 τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε²⁵ καὶ ψεύδεσθε²⁶
 κατὰ τῆς ἀληθείας. Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν²⁷ 15

¹ ἰός, οὐ, ὄ, rust, poison. ² θανατηφόρος, death-bringing, deadly. ³ καταράομαι, curse. ⁴ ὁμοίωσις, εως, ἡ, likeness, resemblance. ⁵ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ⁶ κατάρα, ας, ἡ, curse, cursing. ⁷ χρή, it is necessary, it ought. ⁸ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁹ πηγή, ἥς, ἡ, spring, fountain. ¹⁰ ὁπή, ἥς, ἡ, opening, hole. ¹¹ βρύω, pour forth, cause to gush forth. ¹² γλυκύς, sweet. ¹³ πικρός, bitter, acrid. ¹⁴ συκῇ, ἥς, ἡ, fig tree. ¹⁵ ἐλαία, ας, ἡ, olive tree. ¹⁶ ἄμπελος, ου, ἡ, vine. ¹⁷ σύκον, ου, τό, fig. ¹⁸ ἄλκυός, salty, saltine. ¹⁹ σοφός, wise. ²⁰ ἐπιστήμων, expert, skilled. ²¹ ἀναστροφή, ἥς, ἡ, conduct, behavior. ²² πραΰτης, mildness, gentleness. ²³ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ²⁴ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ²⁵ κατακαυχάομαι, exult over, triumph over. ²⁶ ψεύδομαι, lie. ²⁷ ἄνωθεν, from above, again.

κατερχομένη,¹ ἀλλ' ἐπίγειος,² ψυχική,³ δαιμονιώδης.⁴ 16

Ὅπου γὰρ ζῆλος⁵ καὶ ἐριθεία,⁶ ἐκεῖ ἀκαταστασία⁷ καὶ

πᾶν φαῦλον⁸ πρᾶγμα.⁹ Ἡ δὲ ἄνωθεν¹⁰ σοφία πρῶτον 17

μὲν ἀγνή¹¹ ἐστίν, ἔπειτα¹² εἰρηνική,¹³ ἐπεικής,¹⁴

εὐπειθής,¹⁵ μεστή¹⁶ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν,

ἀδιάκριτος¹⁷ καὶ ἀνυπόκριτος.¹⁸ Καρπὸς δὲ τῆς 18

δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

Πόθεν πόλεμοι¹⁹ καὶ μάχαι²⁰ ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντεῦθεν,²¹ ἐκ 4

τῶν ἡδονῶν²² ὑμῶν τῶν στρατευομένων²³ ἐν τοῖς

μέλεσιν ὑμῶν; Ἐπιθυμεῖτε,²⁴ καὶ οὐκ ἔχετε: φονεύετε²⁵ 2

καὶ ζηλοῦτε,²⁶ καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν: μάχεσθε²⁸

καὶ πολεμεῖτε,²⁹ οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς: 3

αἰτεῖτε, καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι³⁰ κακῶς³¹ αἰτεῖσθε,

¹ κατέρχομαι, come down, go down. ² ἐπίγειος, of the earth, earthly. ³ ψυχικός, natural, worldly-minded. ⁴ δαιμονιώδης, demonic, devilish. ⁵ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁶ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ⁷ ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ⁸ φαῦλον, worthless, bad. ⁹ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ¹⁰ ἄνωθεν, from above, again. ¹¹ ἀγνός, pure, holy. ¹² ἔπειτα, then, after this. ¹³ εἰρηνικός, peaceable, peaceful. ¹⁴ ἐπεικής, yielding, gentle. ¹⁵ εὐπειθής, compliant, obedient. ¹⁶ μεστός, full. ¹⁷ ἀδιάκριτος, unwavering, unambiguous. ¹⁸ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ¹⁹ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ²⁰ μάχη, ης, ἡ, fight, conflict. ²¹ ἐντεῦθεν, hence, on each side. ²² ἡδονή, ης, ἡ, pleasure, lust. ²³ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ²⁴ ἐπιθυμέω, desire, long for. ²⁵ φονεύω, kill, murder. ²⁶ ζηλόω, be zealous, am jealous. ²⁷ ἐπιτυγχάνω, obtain, attain. ²⁸ μάχομαι, fight, quarrel. ²⁹ πολεμέω, wage war, make war. ³⁰ διότι, because, on this account. ³¹ κακῶς, badly, evilly.

ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς¹ ὑμῶν δαπανήσητε.² Μοιχοὶ³ καὶ 4
 μοιχαλίδες,⁴ οὐκ οἶδατε ὅτι ἡ φιλία⁵ τοῦ κόσμου ἔχθρα
 τοῦ θεοῦ ἐστίν; Ὅς ἂν οὖν βουλευθῇ φίλος εἶναι τοῦ
 κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται.⁷ Ἡ δοκεῖτε ὅτι 5
 κενῶς⁸ ἡ γραφὴ λέγει; Πρὸς φθόνον⁹ ἐπιποθεῖ¹⁰ τὸ
 πνεῦμα ὃ κατώκησεν ἐν ἡμῖν. Μείζονα δὲ δίδωσιν 6
 χάριν: διὸ λέγει, Ὁ θεὸς ὑπερηφάνους¹¹ ἀντιτάσσεται,¹²
 ταπεινοῖς¹³ δὲ δίδωσιν χάριν. Ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ: 7
 ἀντίστητε¹⁴ δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν. 8
 Ἐγγίσατε τῷ θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν: καθαρίσατε χεῖρας,
 ἁμαρτωλοί, καὶ ἀγνίσατε¹⁵ καρδίας, δίψυχοι.¹⁶ 9
 Ταλαιπωρήσατε¹⁷ καὶ πενθήσατε¹⁸ καὶ κλαύσατε: ὁ
 γέλως¹⁹ ὑμῶν εἰς πένθος²⁰ μεταστραφῆτω,²¹ καὶ ἡ
 χαρὰ εἰς κατήφειαν.²² Ταπεινώθητε²³ ἐνώπιον τοῦ 10
 κυρίου, καὶ ὑψώσει²⁴ ὑμᾶς.

¹ ἡδονή, ἡς, ἡ, pleasure, lust. ² δαπανᾶω, spend, spend freely. ³ μοιχός, οὗ, ὁ, adulterer. ⁴ μοιχαλὶς, ἰδος, ἡ, adulteress. ⁵ φιλία, ας, ἡ, friendship, love. ⁶ ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ⁷ καθίστημι, set, constitute. ⁸ κενῶς, no purpose, in vain. ⁹ φθόνος, ου, ὁ, envy, grudge. ¹⁰ ἐπιποθέω, long for, strain after. ¹¹ ὑπερήφανος, arrogant, haughty. ¹² ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ¹³ ταπεινός, humble, downcast. ¹⁴ ἀντίστημι, resist, oppose. ¹⁵ ἀγνίζω, purify, cleanse. ¹⁶ δίψυχος, double-minded, hesitating. ¹⁷ ταλαιπωρέω, endure hardship, be miserable. ¹⁸ πενθέω, mourn, lament. ¹⁹ γέλως, ωτος, ὁ, laughter. ²⁰ πένθος, ους, τό, mourning, sorrow. ²¹ μεταστρέφω, change, turn (about). ²² κατήφεια, ας, ἡ, gloominess, dejection. ²³ ταπεινός, humble, humiliate. ²⁴ ὑψόω, lift up, exalt.

Μὴ καταλαλεῖτε¹ ἀλλήλων, ἀδελφοί. Ὁ καταλαλῶν¹ 11

ἀδελφοῦ, καὶ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ¹

νόμου, καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ

ποιητῆς² νόμου, ἀλλὰ κριτῆς.³ Εἰς ἐστὶν ὁ νομοθέτης,⁴ 12

ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι· σὺ δὲ τίς εἶ ὃς

κρίνεις τὸν ἕτερον;

Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες, Σήμερον καὶ αὔριον⁵ πορευσώμεθα 13

εἰς τήνδε⁶ τὴν πόλιν, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν⁷

ἕνα, καὶ ἐμπορευσώμεθα,⁸ καὶ κερδήσωμεν·⁹ οἵτινες 14

οὐκ ἐπίστασθε¹⁰ τὸ τῆς αὔριον.⁵ Ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν

; Ἀτμίς¹¹ γὰρ ἔσται ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα¹²

δὲ καὶ ἀφανιζομένη.¹³ Ἀντὶ¹⁴ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, Ἐὰν ὁ 15

κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσωμεν, καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἡ

ἐκεῖνο. Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις¹⁵ ὑμῶν· 16

πᾶσα καύχησις¹⁶ τοιαύτη πονηρὰ ἐστίν. Εἰδότεί οὖν 17

¹ καταλαλέω, speak evil of, slander. ² ποιητής, οὐ, ὁ, maker, doer. ³ κριτής, οὐ, ὁ, judge. ⁴ νομοθέτης, οὐ, ὁ, lawgiver, legislator. ⁵ αὔριον, tomorrow. ⁶ ἔδε, this (here), this here. ⁷ ἐνιαυτός, οὐ, ὁ, year. ⁸ ἐμπορεύομαι, engage in business. ⁹ κερδαίνω, gain, win. ¹⁰ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹¹ ἀτμίς, ἴδος, ἡ, vapor, breath. ¹² ἔπειτα, then, after this. ¹³ ἀφανίζω, destroy, cause to disappear. ¹⁴ ἀντί, instead of, in place of. ¹⁵ ἀλαζονεία, ας, ἡ, pretension, arrogance. ¹⁶ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting.

καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν.

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες¹ ἐπὶ ταῖς **5**
 ταλαιπωρίαις² ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις.³ Ὁ πλούτος⁴ **2**
 ὑμῶν σέσηπεν,⁵ καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα⁶
 γέγονεν· ὁ χρυσὸς⁷ ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος⁸ κατίωται,⁹ καὶ **3**
 ὁ ἰὸς¹⁰ αὐτῶν εἰς μαρτύριον¹¹ ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται
 τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. Ἐθησαυρίσατε¹² ἐν
 ἐσχάταις ἡμέραις. Ἰδοῦ, ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν¹³ τῶν **4**
 ἀμυσάντων¹⁴ τὰς χώρας ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος¹⁵ ἀφ'
 ὑμῶν, κράζει· καὶ αἱ βοαὶ¹⁶ τῶν θερισάντων¹⁷ εἰς τὰ
 ὄτα κυρίου Σαβαώθ¹⁸ εἰσεληλύθασιν. Ἐτρυφήσατε¹⁹ **5**
 ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε·²⁰ ἐθρέψατε²¹ τὰς
 καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς.²² Κατεδικάσατε,²³ **6**
 ἐφονεύσατε²⁴ τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται²⁵ ὑμῖν.

¹ ὀλολύζω, cry out, wail. ² ταλαιπωρία, ας, ἡ, distress, misery. ³ ἐπέρχουμαι, come to or upon, approach. ⁴ πλούτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁵ σήπω, decay, rot. ⁶ σητόβρωτος, moth-eaten. ⁷ χρυσός, οὔ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁸ ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ⁹ κατίω, rust. ¹⁰ ἰός, οὔ, ὁ, rust, poison. ¹¹ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹² θησαυρίζω, lay up, store up. ¹³ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹⁴ ἀμάω, harvest, collect. ¹⁵ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ¹⁶ βοή, ἡς, ἡ, outcry, shout. ¹⁷ θερίζω, reap, gather. ¹⁸ σαβαώθ, hosts, armies. ¹⁹ τρυφάω, live for pleasure, revel. ²⁰ σπαταλάω, live extravagantly. ²¹ τρέφω, make to grow, nourish. ²² σφαγή, ἡς, ἡ, slaughter, sacrifice. ²³ καταδικάζω, pass sentence upon, condemn. ²⁴ φονεύω, kill, murder. ²⁵ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose.

Μακροθυμήσατε¹ οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας² τοῦ 7
 κυρίου. Ἰδοὺ, ὁ γεωργὸς³ ἐκδέχεται⁴ τὸν τίμιον⁵
 καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν¹ ἐπ' αὐτόν, ἕως λάβῃ
 ὑετὸν⁶ πρῶϊμον⁷ καὶ ὄψιμον.⁸ Μακροθυμήσατε¹ καὶ 8
 ὑμεῖς, στηρίζατε⁹ τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία²
 τοῦ κυρίου ἤγγικεν. Μὴ στενάζετε¹⁰ κατ' ἀλλήλων, 9
 ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῇτε· ἰδοὺ, ὁ κριτὴς¹¹ πρὸ τῶν
 θυρῶν ἔστηκεν. Ὑπόδειγμα¹² λάβετε, ἀδελφοί μου, 10
 τῆς κακοπαθείας,¹³ καὶ τῆς μακροθυμίας,¹⁴ τοὺς
 προφῆτας οἱ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι κυρίου. Ἰδοὺ, 11
 μακαρίζομεν¹⁵ τοὺς ὑπομένοντας·¹⁶ τὴν ὑπομονὴν
 Ἰῶβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος κυρίου ἴδετε, ὅτι
 πολὺσπλαγχνός¹⁷ ἐστὶν καὶ οἰκτίρμων.¹⁸

¹ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ² παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ³ γεωργός, οὗ, ὁ, farmer, worker of the soil. ⁴ ἐκδέχομαι, await, expect. ⁵ τίμιος, precious, honorable. ⁶ ὑετός, ου, ὁ, rain. ⁷ πρῶϊμος, dawning, early. ⁸ ὄψιμος, ου, ὁ, late rain, spring rain. ⁹ στηρίζω, establish, fix firmly. ¹⁰ στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ¹¹ κριτής, ου, ὁ, judge. ¹² υπόδειγμα, τος, τό, copy, example. ¹³ κακοπάθεια, ας, ἡ, suffering, affliction. ¹⁴ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ¹⁵ μακαρίζω, consider blessed, happy. ¹⁶ ὑπομένω, tarry, endure. ¹⁷ πολὺσπλαγχνος, sympathetic, compassionate. ¹⁸ οἰκτίρμων, merciful, compassionate.

Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν 12

οὐρανόν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον·¹ ἦτω

δὲ ὑμῶν τὸ ναί, ναί, καὶ τὸ οὐ, οὐ· ἵνα μὴ εἰς ὑπόκρισιν

πέσητε.

Κακοπαθεῖ³ τις ἐν ὑμῖν; Προσευχέσθω. Εὐθυμεῖ⁴ τις; 13

Ψαλλέτω.⁵ Ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; Προσκαλεσάσθω 14

τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ

προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτόν, ἀλείψαντες⁶ αὐτὸν ἐλαίῳ⁷

ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου· καὶ ἡ εὐχή⁸ τῆς πίστεως 15

σώσει τὸν κάμνοντα,⁹ καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· κἂν¹⁰

ἁμαρτίας ἧ πεπονηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. 16

Ἐξομολογεῖσθε¹¹ ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα,¹² καὶ

εὐχεσθε¹³ ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε. Πολὺ ἰσχύει

δέησις¹⁴ δικαίου ἐνεργουμένη.¹⁵ Ἥλίας ἄνθρωπος ἦν 17

ὁμοιοπαθὴς¹⁶ ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ

¹ ὄρκος, ου, ὅ, oath. ² ὑπόκρισις, εως, ἡ, hypocrisy. ³ κακοπαθέω, suffer hardship, misfortune. ⁴ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ⁵ ψάλλω, sing, sing praise. ⁶ ἀλείφω, anoint. ⁷ ἔλαιον, ου, τό, olive oil. ⁸ εὐχή, ἡς, ἡ, prayer, vow. ⁹ κάμνω, be weary, ill. ¹⁰ κἂν, and if, even if. ¹¹ ἐξομολογέω, confess, profess. ¹² παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹³ εὐχομαι, pray, wish. ¹⁴ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ¹⁵ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁶ ὁμοιοπαθής, with the same nature.

βρέξαι:¹ καὶ οὐκ ἔβρεξεν¹ ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοῦς² τρεῖς
καὶ μῆνας³ ἕξ.⁴ Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς 18
ύετὸν⁵ ἔδωκεν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν⁶ τὸν καρπὸν
αὐτῆς.

Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ 19
ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας 20
ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης⁷ ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ
θανάτου, καὶ καλύψει⁸ πλῆθος ἁμαρτιῶν.

¹ βρέχω, send rain, rain. ² ἐνιαυτός, οὐ, ὁ, year. ³ μῆν, ὁ, month, certainly. ⁴ ἕξ, six, 6. ⁵ υἱετός, ου, ὁ, rain. ⁶ βλαστάνω, sprout, produce. ⁷ πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ⁸ καλύπτω, cover, veil.